

програмних документах області спостерігається переважно галузевий підхід до визначення пріоритетів. Так, пріоритетами визнано ефективний розвиток певної галузі чи виду діяльності – промисловості, сільського господарства, курортно-рекреаційної сфери і т.п. Проблемою також ми вважаємо невідповідність визначених у регіональних пріоритетах Хмельницької області (як і більшості інших регіонів), пріоритетам, що зокрема встановлені Форсайт-стратегією для України. Тому пріоритети розвитку Хмельницької області мають ґрунтуватися на інноваційній моделі розвитку, яка означає формування та розвиток тих галузей, що можуть забезпечити довгострокове економічне зростання на місцевому рівні, вирішують нагальні питання регіонального розвитку.

Список використаних джерел:

1. Форсайт економіки України: середньостроковий (2015-2020 роки) і довгостроковий (2020-2030 роки) часові горизонти (версія для обговорення) / Наук. керівник проекту акад. НАН України М. З. Згуровський // Міжнародна рада з науки (ICSU); Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» ; Інститут прикладного системного аналізу НАН України і МОН України ; Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. – К. : НТУУ «КПІ», 2015. – 36 с.

ІЛЬЧЕНКО-СЮЙВА ЛЕСЯ

к. держ. упр., доцент, доцент кафедри економічної політики та врядування Національної Академії державного управління при Президентіві України

СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНЕ ІНВЕСТИВАННЯ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ

Сьогодні піднімає найважливіші питання. Для України актуальними залишаються питання забезпечення обґрунтованого (сталого) економічного розвитку та якнайповніше використання практик (серед яких і державне регулювання економічних процесів) країн ЄС на українських теренах. Однією з важливих сфер, на які акцентується увага і в країнах-членах ЄС, і в Україні є інвестування. Як відомо, інвестування розглядають як економічний процес, основною метою якого є використання тимчасово вільних грошових активів для розвитку та примноження основних економічних об'єктів, забезпеченні розвитку бізнесу, де основна увага зосереджена на збільшенні капіталу. Однак, з урахуванням концепції обґрунтованого економічного розвитку, загальна концепція якого передбачає

необхідність встановлення балансу між задоволенням сучасних потреб людства і захистом інтересів майбутніх поколінь, включаючи їх потребу в безпечному і здоровому довкіллі. Тобто необхідність врахування при орієнтованому на прибуток інвестуванні екологічних, етичних, соціальних аспектів. А відтак інвестиції можуть здійснюватися не тільки з метою збільшення економічного та фінансового ефекту, а й з метою примноження суспільного блага, що в сукупності стимулює і реалізує позитивні суспільні зміни. У такому випадку мова йде про соціальне інвестування або соціально відповідальне інвестування (надалі – СВІ). Ефективність соціально відповідального інвестування пов'язана з реалізацією його основної цілі – можливістю поєднувати фінансові вигоди та екологічні, соціальні та етичні цінності суспільства [1].

Соціально відповідальне інвестування, незважаючи на відносно «неновизну» цього інструменту (Німеччина апелює до «першого» досвіду соціально відповідального інвестування ще у 18 ст., коли виникла потреба розробки нових вугільних шахт, що в свою чергу спричинило великі екологічні проблеми пов'язані із вирубкою лісів; Велика Британія як перші досвіди такого інвестування також розглядає галузі пов'язані із вирубкою деревини (видобувні галузі, розширення територій міст тощо), набуло більш широкого поширення в середині ХХ ст. в США і країнах Європи і здебільшого було спричинено активним розвитком небанківського сектору фінансових посередників, до якого традиційно відносять інвестиційні, пенсійні, страхові фонди тощо. Такий підхід передбачає триангуляцію дій по різним напрямкам, що у країнах ЄС знайшло відображення у вигляді реалізації принципу ESG (ecology-society-governance екологія-суспільство-врядування). Врядування в даному випадку розглядається як на рівні окремого підприємства (CSR (corporate social responsibility – корпоративна соціальна відповідальність) так і на державному рівні. Соціально відповідальними інвесторами можуть бути як окремі особи, так і інституції. Як приклад, можна розглянути СВІ в Німеччині протягом 2011-2015 рр. (рис. 1).

Розвиток соціально відповідального інвестування передбачає і переосмислення ролі державного регулювання і перегляду функцій органів державного управління.

По-перше, оскільки основним рушієм соціально відповідального є небанківські фінансові посередниками, то важливим фактором у належній реалізації СВІ стає рівень їх інституційного розвитку, забезпечення їх належного функціонування. Для України цей момент залишається проблемним (частка ринку фінансових послуг, що небанківським фінансовим установам в Україні менше 10 %, а основний акцент робиться на банківській фінансовій послугі). А отже,

на НБУ має бути покладено як роз'яснювальні функції (що таке СВІ), так і контрольні функції (дотримання принципів СВІ при укладанні інвестиційних угод тощо, дотримання принципів ESG, розробка та запровадження методологічних пропозицій щодо розрахунків чистої поточної цінності інвестиційних проектів з урахуванням екологічних та соціальних впливів, для прикладу може бути розглянута методологія CAMP (capital asset pricing model) [2].

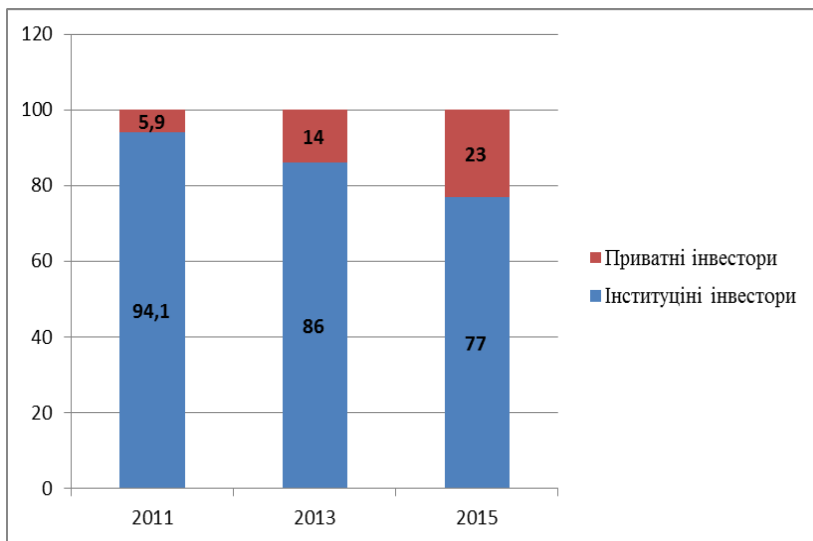

Рис. 1. Соціально відповідальне інвестування в Німеччині 2011-2015 рр.

По-друге, дотримання принципів ESG передбачає дотримання єдиного курсу різних лінійних міністерств. Ті галузі які є фінансово прибутковими не завжди можуть розглядатися як пріоритетні для інвестування в рамках СВІ. Наприклад, виробництво алкогольних чи тютюнових виробів, експорт лісу-кругляку тощо).

Незважаючи на певні інституційні та економічні обмеження СВІ має великий і зростаючий сегмент по всьому світу, перехід до СВІ у сформульованій державою політиці розвитку дає можливість забезпечити як обґрунтований економічний розвиток та стимулювати позитивні соціальні зміни, обмеження СВІ покращують фінансову діяльність як інвесторів, так і окремих підприємств.

Список використаних джерел:

1. Садков В. Социальное и социально ответственное инвестирование / В. Садаков, О. Кузнецова. – Режим доступа : www.oilru.com/sp/16/686/.

2. Зелена книга. Створення умов для поширення соціальної відповідальності бізнесу в Європі (публікація Європейської Комісії Брюссель, 18.7.2001). – Режим доступу : www.csr-ukraine.org/userfiles/file/greenpaper_ua.pdf.

3. Capital asset pricing model. – Access mode : www.investopedia.com/terms/c/capm.asp.

4. European SRI Study 2010 Revised edition / Eurosif. – Access mode : www.eurosif.org/images/stories/pdf/Research/Eurosif_2010_SRI_Study.pdf.

КАЦУБА ОЛЕНА

аспірантка кафедри державного управління та місцевого самоврядування Дніпропетровського інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України

ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Для побудови розвиненої, демократичної країни необхідною умовою є подолання корупційних ризиків, які перешкоджають публічним службовцям виконувати на достатньому рівні свої професійні обов'язки. До цих ризиків можна віднести конфлікти в органах публічної влади, в т.ч. конфлікт інтересів, який залежить від індивідуальної свідомості публічних службовців. Як відзначив вчений С. М. Серьогін «корупція руйнує соціальну основу державності, виводить інтереси окремих державних службовців зі сфери інтересів держави та суспільства, протиставляє приватні інтереси чиновників суспільним потребам» [4]. Виникненню конфлікту сприяють соціально-психологічні передумови. Це може бути обмеження ресурсів, різниця між уявленими та реальними принципами роботи органів публічної влади, особистими цінностями, манера поведінки, життєва свідомість, незадовільні комунікації тощо. Останнім часом конфлікту інтересів приділяється все більш уваги зі сторони дослідників з психологічних, соціальних, державних, педагогічних, юридичних та інших наук. Як зазначає фахівець в галузі когнітивної та практичної психології Н. В. Чепелева «людина може виступити у ролі чинника особистісного розвитку» [2], а фахівець з психологічних наук Н. Б. Іванцова відзначила, що «розвиток особистості стимулює